

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/272/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116215178
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2116215178.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a sudkýň JUDr. Andrey Dudášovej a JUDr. Ľuboslavy Vankovej, v spore žalobcu: Bytové družstvo so sídlom v Trnave, Beethovenova 26, 917 08 Trnava, IČO: 00 175 480, zastúpený UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Mliekarenská 2, 821 09 Bratislava, IČO: 36 662 291, proti žalovanému: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, zastúpený advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, o zaplatenie 3.955,54 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 17. apríla 2019, č. k. 22C/78/2017-381, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **r u š í** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. uložil žalovanému povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi 2.083,91 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.383,89 eura od 24.06.2016 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 700,02 eura od 06.09.2018 do zaplatenia. Výrokom II. žalobu vo zvyšku zamietol a výrokom III. rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

1.1. Právne odôvodnil napadnutý rozsudok poukazom na ustanovenia § 52, § 53 ods. 1, § 54 ods. 2, § 451 ods. 2, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1, ods. 2, § 879j zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (v ďalšom texte „Občiansky zákonník“), § 1 ods. 3 písm. r), § 24a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách (v ďalšom texte „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 6 ods. 2 písm. a), § 8a ods. 7, § 8b ods. 1, § 9 ods. 2, ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (v ďalšom texte „zákon o vlastníctve bytov“).

1.2. V dôvodoch svojho rozhodnutia konštatoval nespornosť toho, že dňa 09.05.2007 žalobca - Bytové družstvo so sídlom v Trnave, uzavrel zmluvu o termínovanom úvere č. 06/030/07 so žalovaným, v tom čase pod obchodným menom Dexia banka Slovensko a. s.. Žalobca zmluvu uzavrel ako správca bytového domu, ako zástupca vlastníkov bytov, ktorí sú dlžníkmi s povinnosťou vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov veriteľovi. Účelom úveru bola obnova bytového domu a odstránenie systémových porúch bytového domu. Súd prvej inštancie tak mal preukázané, že účelom úveru bolo zabezpečenie potrieb jednotlivých vlastníkov bytov, a preto tak ako to vyplývalo zo znenia § 8b ods. 1 zákona o vlastníctve bytov účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, ako aj zo Zmluvy o výkone správy č. 77 uzatváranej medzi správcom a vlastníkmi bytov, bol správca - Bytové družstvo so sídlom v Trnave oprávneným konať za vlastníkov bytov a na účet vlastníkov bytov. Spornou skutočnosťou medzi stranami bolo priznanie spotrebiteľského prvku zmluvy o úvere, keď žalovaný mal za to, že tento nie je naplnený, pretože súd prvej inštancie konal s dvomi právnickými osobami konajúcimi v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Súd prvej inštancie mal za nepochybné, že dlžníkmi z úverovej zmluvy

sú jednotliví vlastníci bytov na Špačinskej ceste 2-10 v Trnave, tak ako to vyplýva aj z toho času účinného znenia § 24a zákona o spotrebiteľských úveroch, zatiaľ čo správca je ich zákonný zástupca, v úverovej zmluve žalovanou bankou označený ako klient. Vzťah založený zmluvou o termínovanom úvere medzi vlastními bytov ako dlžníkmi, zastúpenými Bytovým družstvom so sídlom v Trnave ako klientom a bankou ako veriteľom posúdil súd prvej inštancie ako spotrebiteľský vzťah. Zmluvnou stranou zmluvy o termínovanom úvere je klient správca - t. j. právnická osoba zákonom predvídaná ako jedna z dvoch foriem správy domu, preto táto zmluva nie je podriadená priamo zvýšenej hmotnoprávnej ochrane priznanej zákonom o spotrebiteľských úveroch, ale sa ňu vzťahujú vybrané ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, pri poskytovaní úveru vlastníkom bytov a nebytových domov, t. j. dlžníkom, na opravu, rekonštrukciu alebo modernizáciu spoločných častí, spoločných zariadení a príslušenstva domu. Súd prvej inštancie konštatoval, že vlastníci bytov ako dlžníci tak môžu uplatňovať svoje práva voči veriteľovi spoločne, prostredníctvom správcu. Keďže zákonný zástupca konal v čase podania žaloby ex lege ako aj zo zmluvy o výkone správy v mene zastúpeného, na účet zastúpeného, a za zastúpeného, pričom jednotliví vlastníci bytov schválením príp. pristúpením k Zmluve o výkone správy po nadobudnutí vlastníctva k bytu na Špačinskej ceste 2-10 v Trnave zaviazali v generálnom splnomocnení zástupcu - správcu - konať za nich pred súdom.

1.3. K námietke žalovaného o nedostatku právomoci súdu s prihliadnutím na dojednanú rozhodcovskú doložku v bode 15 úverovej zmluvy súd prvej inštancie uviedol, že túto rozhodcovskú doložku považoval za neplatnú v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka pre jej nezrozumiteľnosť. Pod označením „Stály rozhodcovský súd Asociácie bánk“ v čase vzniku úverového vzťahu neexistoval rozhodcovský súd s uvedeným názvom a v čase rozhodovania mal súd preukázané zrušenie Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie jeho zriaďovateľom dňom 01.01.2019.

1.4. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi konajúcemu pred súdom na účet vlastníkov bytov zvýšenú hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu spotrebiteľskú ochranu v spotrebiteľskom vzťahu. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že právo žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniklo, avšak žalobou uplatnený nárok je v časti premlčaný z dôvodu uplynutia trojročnej objektívnej premlčacej doby. Mal za to, že k zvýšeniu úrokového rozpätia žalovaným došlo na základe aplikácie bodu 5.5 zmluvy o termínovanom úvere č. 06/030/07 zo dňa 05.09.2007, ktoré ustanovenie považoval súd prvej inštancie za absolútne neplatné z dôvodu, že neumožňuje spotrebiteľom predpokladať obsah zmien úrokovej sadzby, ktoré môžu nastať v budúcnosti pre neurčitost' pojmu „miera rizika klienta“, ktorý nie je nikde v zmluve vysvetlený a špecifikovaný.

1.5. Za okamih rozhodný pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby považoval súd prvej inštancie doručenie odpovede Národnej banky Slovenska (v ďalšom texte „NBS“) zo dňa 28.04.2016 do dispozičnej sféry správcu dňa 02.05.2016. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdením žalovaného, že správca mal vedomosť o zmene celkovej revizibilnej úrokovej sadzby už z písomnej korešpondencie medzi žalovanou bankou a žalobcom pri bytovom dome Čajkovského 10-13 v Trnave zo dňa 24.06.2014 s ohľadom na totožný skutkový základ, keď súdy svojou rozhodovacou činnosťou opakovane rozhodujú, že v spotrebiteľských sporoch o vydanie bezdôvodného obohatenia nie je možné naviazať plynutie subjektívnej premlčacej doby na okamih predpokladu, t. j. že oprávnená osoba mohla relevantné skutkové okolnosti týkajúce sa bytového domu na Špačinskej ceste 2-10 v Trnave vedieť resp. sa mohla dozvedieť alebo mala o nich vedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. Rozhodujúca je len skutočná vedomosť spotrebiteľa a túto vedomosť správca zastupujúci vlastníkov bytov nadobudol dorúčením odpovede NBS po prešetrení jeho sťažnosti a žiadosti o preskúmanie postupu banky. Dorúčením tejto odpovede tak ako to tvrdil žalobca, nadobudol žalobca skutočnú vedomosť o tom, že jeho vzťah s bankou je považovaný za spotrebiteľský, a preto sa naň vzťahuje ochrana pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, čo možno ustáliť ako za rozhodný okamih pre určenie vedomosti o tom, že došlo k obohateniu sa na úkor vlastníkov bytov a týmto subjektom je žalovaný. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná na súd dňa 30.06.2016, a odpoveď NBS zo dňa 28.04.2016 bola dorúčená správcovi dňa 02.05.2016, mal súd za to, že nedošlo k márnemu uplynutiu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie si nároku. Objektívna trojročná doba v prípade splácania termínovaného úveru č. 06/030/07 plynula pri jednotlivých splátkach samostatne dňom ich uskutočnenia, pričom žalobca si po rozšírení žalobného návrhu uplatňuje vydanie bezdôvodného obohatenia od 01.07.2011 do 20.07.2018. S poukazom na deň doručenia žaloby na súd dňa 30.06.2016 mal tak súd prvej inštancie za to, že žalobný nárok spočívajúci v splácaní vyšších splátok termínovaného úveru po doručení Oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia s účinnosťou od 01.07.2011 do 20.06.2013 vrátane sú premlčané vo

všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Preto po nesporovaní prepočtu výšky anuit žalovaným mal súd prvej inštancie za to, že žalobca plnil z dôvodu neplatnej časti zmluvy v bode 5.5, ktorá bola posúdená ako neprijateľná zmluvná podmienka, a preto neplatná v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, na pravidelných mesačných splátkach po zvýšení úrokového rozpätia viac ako mal zmluvne dojednané. Obohatenie žalovaného spočíva v období od 22.07.2013 do 20.05.2016 v sume 1.383,89 eura v období od 20.06.2016 do 20.07.2018 v sume 700,02 eura. Celkovo tak obohatenie žalovaného spočíva za žalované obdobie v sume 2.083,91 eura, ktorú istinu súd uložil žalovanému vydať žalobcovi do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti uplatneného nároku súd žalobu ako nedôvodnú pre premlčanie zamietol.

1.6. Súd z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že úmysel žalovaného obohatiť sa v plneniach vlastníkov bytov z neplatného právneho dôvodu nebol preukázaný. V čase Oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia žalovaný nemohol vedieť a ani predpokladať, že o niekoľko rokov neskôr posúdi súd dotknutý bod 5.5 Zmluvy (v prípade konania pred Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 7Co/563/2015 a po zrušení uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 223/2016) za neprijateľnú podmienku a preto neplatnú. Pri posúdení, či ide o úmyselné konanie, nie je možné vychádzať totiž zo súčasného stavu príp. zo stavu v rokoch 2014-2016, ale zo stavu v čase uzatvárania úverovej zmluvy (05.09.2007) a v čase Oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia (08.06.2011). Z vykonaného dokazovania výsluchom svedka Ing. F. O. mal súd preukázané, že k zmenám úrokového rozpätia dochádzalo vždy individuálne na základe zhodnotenia konkrétnych okolností u každého klienta samostatne, pričom nešlo o jednotný pokyn, ale o niekoľko porušení povinností klienta, ktoré malo za dôsledok prehodnotenie jeho bonity. Súd tak mal za to, že nešlo o úmyselný postup žalovaného, či už priamy alebo nepriamy, úmysel žalovaného obohatiť sa z neplatného zvýšenia úrokového rozpätia a tým aj celkovej úrokovej sadzby nebol preukázaný.

1.7. Žalobca výzvou zo dňa 15.06.2016 voči žalovanému uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, doručenie výzvy do dispozície žalovaného nebolo sporované a s prihliadnutím na lehotu troch dní na plnenie žalovanému, žiadal žalobca o vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 01.07.2011 do 15.06.2016 po uplynutí lehoty na plnenie, teda od 24.06.2016. Súd priznal uplatnený úrok z omeškania z vydania priznaného bezdôvodného obohatenia zo sumy 1.383,89 eura do zaplatenia. Úrok z omeškania uplatnený za obdobie od 16.06.2016 do 20.07.2018 po rozšírení žalobného návrhu odo dňa nasledujúceho po dni doručenia návrhu na zmenu žaloby v časti zamietol, keď účinné doručenie výzvy žalobcu žalovanému, aby vydal bezdôvodné obohatenie, nastalo dňa 05.09.2018 a to prostredníctvom súdu na pojednávaní dňa 05.09.2018, na ktorom súd rozhodol o pripustení zmeny žaloby. Preto sa žalovaný v uplatňovanej časti 700,02 eura dostal do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia dňom nasledujúcim po právoplatnom rozhodnutí súdu o pripustení zmeny žaloby, t. j. odo dňa 06.09.2018. V tejto časti príslušenstva, 5% ročného úroku z omeškania od 28.06.2018 do 05.09.2018 tak súd žalobu zamietol.

1.8. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 2 C. s. p., keď náhradu trov konania pomerne rozdelil. Pri výpočte výšky čistého úspechu žalobcu v spore zohľadnil výšku žalobcom uplatnenej istiny oproti výške žalobcovi priznanej istiny. Žalobca bol v spore úspešný vo výške 52,68 % a žalovaný bol v spore úspešný vo výške 47,32 %, čistý úspech žalobcu je vo výške 5,36 % a preto súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Uvedený rozsudok napadli odvolaním podaným v zákonnej lehote žalobca aj žalovaný.

3. Žalobca podal odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) C. s. p.) a z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C. s. p.). Dôvodil tým, že žalovaný mal v rozhodnom čase vedieť, že pri koncipovaní predmetného čl. 5.5 zmluvy o úvere v roku 2006, ako aj následnej aplikácii v roku 2011 existovala smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá upravovala zákaz uplatňovania nekalých resp. neprijateľných zmluvných podmienok, a to aj z dôvodu že dodávateľ nesmie predkladať a následne uplatňovať voči spotrebiteľom ustanovenia, v ktorých nemožno predpokladať obsah zmien úrokovej sadzby, ktoré by mohli nastať v budúcnosti. Nie je preto správne tvrdenie súdu prvej inštancie, že žalovaný nemohol predpokladať, že by ustanovenie

čl. 5.5 mohlo byť neplatné a jeho následné konanie považované za neúmyselné. Pretože súdy už niekoľkokrát v súdnych konaniach s konečnou právoplatnosťou skonštatovali, že čl. 5.5 zmluvy je neplatný z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, je predmetné ustanovenie neplatné aj vo všetkých ostatných spotrebiteľských zmluvách ex lege. V kontexte postavenia banky a existencie jej zákonných a podzákonných povinností pri výkone jej činnosti vyššie uvedených skutočností predmetného odvolania je odvolateľ toho názoru, že prinajmenšom nepriamy úmysel banky bezdôvodne sa obohatiť na úkor klientov je spoľahlivo preukázaný. Javí sa totiž ako vysoko nepravdepodobné, že by banka s ohľadom na uvedené nevedela o tom, že ustanovenie je neplatné, zvýšenie úrokovej sadzby je neplatné a na zvýšenie úrokovej sadzby v skutočnosti neexistujú zákonné ani zmluvné dôvody a teda akékoľvek peňažné prostriedky získané bankou v dôsledku aplikácie ustanovenia budú bezdôvodným obohatením na úkor klientov banky. Žalovaný teda jednoznačne konal úmyselne tým, že jednostranným právnym úkonom závislým od vôle žalobcu došlo odo dňa 01.07.2011 k zmene úrokového rozpätia predmetného úveru na 2,50 % p. a., pričom žalovaný vykonával bez ďalšej súčinnosti žalobcov jednostrannú zrážku - inkaso z bankového účtu fondu prevádzky údržby a opráv žalobcov, každú jednotlivú mesačnú splátku za úver po 01.07.2011 navýšenú aj o jednostranne zvýšenú úrokovú sadzbu, preto podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka tohto momentu plynie 10 ročná objektívny premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia v súlade s jednotlivými splátkami. Zároveň poukázal na skutočnosť, že v konaní nebolo do dnešného dňa riadne preukázané, či vôbec došlo k doručeniu jednostranného právneho úkonu - oznámenia o zmene úrokového rozpätia žalovaného - banky žalobcom. Na základe uvedeného má žalobca za to, že právo na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je premlčané v subjektívnej ani v objektívnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože platí, že vedomosť o tom že bezdôvodné obohatenie vzniklo ako aj kto ho získal sa oprávnené subjekty - spotrebiteľia, dozvedeli až po tom, keď spoznali skutkové okolnosti, na podklade ktorých bolo možné usudzovať právo na získanie bezdôvodného obohatenia v takej výške - objektívne vyčíslenej v peniazoch, že právo na jeho vydanie bolo možné dôvodne uplatniť na súde.

3.1. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil rozpor s dobrými mravmi vznesenej námietky premlčania žalovaným. Žalobcovia sa dozvedeli, že žalovaný sa na ich úkor bezdôvodne obohacuje, až dorúčením stanoviska NBS zo dňa 28.04.2016, v ktorom banka jednoznačne uviedla, že žalovaný porušuje práva žalobcov ako spotrebiteľov. Z uvedených dôvodov, ak súd prvej inštancie uznal námietku premlčania žalovaného, došlo k rozporu s dobrými mravmi, pretože spotrebiteľia nemali v roku 2012, 2013, 2014 potrebné informácie k zisteniu, že konanie žalovaného spĺňa zákonný predpoklad naplnenia inštitútu bezdôvodného obohatenia.

3.2. Žalobca žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu predovšetkým poukázal na skutočnosť, že žalobca nie je oprávnený napadnúť rozhodnutie v rozsahu, v ktorom bol procesne úspešný, ale len v časti, v ktorej súd žalobu zamietol. Obidva odvolacie dôvody pritom žalobca uplatnil preto, že nárok nepovažuje sčasti za premlčaný. Premlčanie bolo zároveň jediným dôvodom čiastočného zamietnutia žaloby. Jediným relevantným dôvodom podaného odvolania žalobcu je preto nesprávne právne posúdenie z dôvodu neaplikácie objektívnej 10-ročnej premlčacej lehoty. Nesprávnym je pritom samotné zistenie začiatku a konca plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Od 02.05.2016 totiž plynie premlčacia lehota pre splátky, ktoré sa stanú splatné v budúcnosti. To či je nárok premlčaný sa posudzuje podľa toho, kedy bolo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnené na súde a pritom sa zisťuje, či bola žaloba na súd podaná až po uplynutí subjektívnej resp. v objektívnej premlčacej lehote. Navyše ako žalovaný namietal v ňom podanom odvolaní termín 02.05.2016 ako termín začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je určený nesprávne, pretože v tento deň sa totiž žalobca dozvedel len právnu kvalifikáciu nároku. Žalobca aj súd prvej inštancie aplikovali ustanovenie § 107 Občianskeho zákonníka nesprávne, pretože subjektívnu premlčaciu lehotu nepočítajú v rámci objektívnej premlčacej lehoty. Subjektívna premlčacia lehota totiž vždy plynie iba v rámci objektívnej premlčacej lehoty. Pokiaľ je premlčaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v subjektívnej lehote, nemá zmysel uvažovať o tom, či by mala byť objektívna premlčacia lehota trojročná alebo desaťročná. Aplikovateľné nie je ani uplatnenie korektívu dobrých mravov na vznesenú námietku premlčania, ktorá je možná len výnimočne. Pri posúdení konkrétnych okolností je zjavné, že premlčanie nároku od doručenia oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia zaviniel správca, ktorý nárok neuplatnil, pretože nevenoval pozornosť doručeným oznámeniam o zvýšení úrokového rozpätia. V tejto súvislosti poukázal

žalovaný na rozhodnutia Ústavného súdu SR II. ÚS 176/2011, IV. ÚS 542/2013, III. ÚS 44/2017, I. ÚS 33/2012.

5. Žalobca vo svojej odvolacej replike uviedol, že vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu považuje za zmätočné, najmä ak žalovaný zľahčuje podané odvolanie žalobcu a účelovo vytrháva vety z celého kontextu, pričom v danom prípade sa nejedná len o samotné znenie odvolania, ale predovšetkým o judikatúru súdov a kde zámerne predkladá jednu účelovú vetu, pričom úplne a zámerne opomína a zatajuje tie skutočnosti, ktoré už súdy niekoľkokrát judikovali. Žalovaný predložil odvolaciemu súdu citáciu Rozsudku NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011, avšak opomenul uviesť, že v zmysle uvedeného rozhodnutia sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a to sa na jeho úkor obohatil, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Žalobca preto v súlade s uvedeným uviedol, že kedy sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie, čo bolo v konaní pred súdom prvej inštancie nespochybniteľne preukázané stanoviskom NBS, ktorá bola a stále je jedinou inštitúciou oprávnenou vykonávať dohľad nad konaniami bankových subjektov. Uvedené závery žalovaného sú preto nesprávne a vysoko zavádzajúce, a preto žalobca žiada odvolací súd aby na tieto tvrdenia žalovaného neprihliadal.

6. Žalovaný v odvolacej duplike uviedol, že žalobca sa domáha ochrany premlčanej časti nároku, napriek účinnému vzneseniu námietky premlčania a s touto skutočnosťou sú späté aj vady vytykané v odvolacom konaní. Žalovaný poukázal, že rozhodujúcim dátumom začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je dátum preukázateľnej vedomosti správcu o bezdôvodnom obohatení banky. Vedomosť vlastníkov bytov je v tomto spore irelevantná, keďže práva a povinnosti voči banke vykonáva správca. Jeho vedomosť o bezdôvodnom obohatení je preukázaná najneskôr dňa 26.05.2014, keď adresoval banke list obsahujúci všetky okolnosti, ktoré sú tvrdené v žalobe. Správca, ktorý je v tomto spore od počiatku fakticky žalobcom, bagatelizuje vlastný nesprávny postup, aj keď nárok z bezdôvodného obohatenia uplatnil až po uplynutí premlčacej lehoty, a preto si počas konania účelovo prispôsobuje skutkové tvrdenia a interpretáciu právnych predpisov.

7. Žalovaný podal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu výroku I. a v časti výroku III. ako závislého výroku o trovách konania poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p., pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

7.1. Podľa žalovaného súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na nesprávnom skutkovom zistení, že subjektívna premlčacia lehota začala plynúť 02.05.2016, pretože vtedy sa správca na základe oznámenia NBS zo dňa 28.04.2016 dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu. K tomuto zisteniu dospel napriek tomu, že samotný žalobca pri podaní žaloby tvrdil, že sa o zvýšení úrokového rozpätia dozvedel už na základe oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia zo dňa 08.06.2011, a aj napriek tomu, že žalovaný preukázal, že už dňa 26.05.2014 mu žalobca adresoval list, z ktorého je zrejmé, že vedel o spornom zvýšení úrokového rozpätia a NBS požiadal o vyjadrenie k tomuto ustanoveniu. Nesprávny je názor súdu prvej inštancie o rozhodujúcom okamihu, keď sa spotrebiteľ dozvedel o bezdôvodnom obohatení a to dorúčením odpovede NBS správcovi, pretože ak súd tvrdil, že spotrebiteľmi, ktorí v spore vystupujú sú vlastníci bytov, títo sa rozhodne o bezdôvodnom obohatení ani o odpovedi NBS nedozvedeli a dodnes o ňom netušia. Subjektívnu vedomosť o bezdôvodnom obohatení mohol nadobudnúť len správca a nie spotrebiteľ. Pokiaľ by súd prvej inštancie vyhodnotil, že subjektívna premlčacia lehota začala plynúť najneskôr dňa 26.05.2014, vzhľadom na to, že už v tomto čase so žalovaným komunikoval o neoprávnenom zvýšení úrokového rozpätia, kvalifikoval by ako premlčanú väčšiu časť uplatneného nároku a to až do 20.06.2014 vrátane. Namiesto toho považoval za premlčanú len časť uplatneného nároku do 20.06.2013.

7.2. Žalovaný ďalej dôvodil tým, že v danej veci nejde o spotrebiteľský spor, pretože v ňom nevystupuje spotrebiteľ ako fyzická osoba, ktorá je voči dodávateľovi v slabšom postavení, pretože v danom spore vystupujú dva rovnocenné subjekty - žalovaný ako banka a správca ako profesionál, ktorý má v zmysle § 24a zákona o spotrebiteľských úveroch právo uzatvárať v mene a na účet vlastníkov bytov zmluvy o úvere poskytované týmto vlastníkom, vykonávať v ich mene práva a povinnosti a prijímať plnenia. Súd prvej inštancie je oprávnený priznať vlastníkom bytov voči žalovanému len tú spotrebiteľskú

ochranu, ktorá im vyplýva zo zákona a plná spotrebiteľská ochrana patrí im len voči správcovi, ktorý je tiež ich dodávateľom. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je nesprávne aj z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Subjektívna vedomosť žalobcu zahŕňa vedomosť o tom, že došlo k zvýšeniu úrokovej sadzby a vedomosť o tom, že takéto zvýšenie je realizované v rozpore so zmluvou. Žalobca v spore tvrdil, že sa o zvýšení úrokového rozpätia ako zložky úrokovej sadzby dozvedel doručením oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia zo dňa 8.6.2011, doručeného doporučenou zásielkou. Reálne však začalo bezdôvodné obohatenie vznikáť až momentom inkasovania prvej splátky úveru so zvýšenou sadzbou - čo mal byť začiatok plynutia premlčacej lehoty. Právne posúdenie nároku ako bezdôvodného obohatenia nemá žiaden relevantný súvis so subjektívnou vedomosťou o bezdôvodnom obohatení pre účely určenia začiatku plynutia premlčacej lehoty. List NBS zo dňa 28.04.2016 preto nemožno považovať za relevantný.

7.3. Odvolanie žalovaný odôvodnil aj tým, že súd nezohľadnil, že zmluva o úvere bola uzatváraná medzi dodávateľom a správcom, ktorý pri jej uzatváraní konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. V konaní sa preukázalo, že žalovaný konal so správcom individuálne ako s veľkým korporátnym klientom, s ktorým individuálne dojednával podmienky pre uzatvárané úvery.

7.4. Žalovaný poukázal aj na skutočnosť, že žalobca ako správca nezastupuje individualizované fyzické osoby, ale hromadný subjekt bez ohľadu na to, aké osoby ho tvoria, pretože rozhodujúcim nie je ich osobné postavenie, ale právny vzťah k bytu. Žalobca sa však vyjadroval, že koná v mene individuálnych fyzických osôb, čo je v rozpore s § 24a zákona o spotrebiteľských úveroch. Z tohto dôvodu bol nárok od začiatku uplatnený neoprávneným subjektom.

7.5. Žalovaný napáda odvolaním rozhodnutie aj z dôvodu, že mu predchádzalo vydanie vadného uznesenia súdom prvej inštancie, ktorým z konania vystúpili žalobcovia 1. - 61. a na ich miesto vstúpil ako žalobca Bytové družstvo so sídlom v Trnave. Súd prvej inštancie sa pri vydaní uvedeného uznesenia dopustil nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože zmenu na strane žalobcov považuje za zmenu ich označenia v dôsledku zmeny zákona, pritom celkom zjavne dochádza k zámene pôvodných 61 žalobcov za jedného žalobcu - právnickú osobu. Žalovaný uviedol, že v danom prípade po začatí konania muselo dôjsť k prevodu alebo prechodu práva domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia, avšak výlučne na základe právnej skutočnosti, v tomto konaní však k takejto sukcesii nedošlo, a preto súd prvej inštancie vôbec nemal možnosť analogicky aplikovať § 80 ods. 1 C. s. p. a to ani v zmysle § 4 C. s. p. ako navrhovali žalobcovia, pretože uvedené ustanovenie upravuje výlučne situáciu, keď nemožno vec prejednať, čo však v danom prípade neplatí. Na základe uvedeného je použitie § 80 C. s. p. nesprávne a použitie analógie vzhľadom na porušenie princípu legality neprípustné.

7.6. Žalovaný sa domáhal zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti a vrátenia veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Žalobca sa k podanému odvolaniu vyjadril tak, že podané odvolanie žalovaného považuje za oneskorené podané. Ďalej poukázal na to, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav úplne a vzal do úvahy všetky dôkazy, ktoré boli významné z hľadiska právneho posúdenia uplatneného nároku a zistenia skutkového stavu. Odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci nebol uplatnený žalovaným dôvodne, pretože súd prvej inštancie vykonal všetky stranami navrhované dôkazy aj nad rámec popretých skutkových zistení, ktoré neboli sporné. Žalovaný nekonkretizuje, ktorý právny predpis súd prvej inštancie nesprávne aplikoval, nevysvetľuje v čom vidí nesprávnu aplikáciu právneho predpisu a ktorý správny predpis podľa žalovaného mal súd porušiť. Žalovaný nekonkretizuje, ktorý dôkaz súd prvej inštancie nesprávne vykonal, resp. nevykonal, pretože prvoinštančný súd nevykonal, pri uznesení žiadny dôkaz, vychádzal len z aktuálneho znenia právnych predpisov platných v čase vydania uznesenia o zmene žalobcov. Žalovaný v odvolaní neosvedčil existenciu konkrétnych dôvodov odvolania, a teda nepreukázal dôvodnosť odvolania. Odôvodnenie rozsudku v napadnutej časti nevykazuje žiadne logické, skutkové ani právne medzery, je preto i objektívne presvedčivým rozhodnutím.

9. Žalovaný v odvolacej replike uviedol, že ním podané odvolanie bolo uskutočnené včas v posledný deň procesnej lehoty. Žalovaný má za to, že žalobca svojou vážnou procesnou obranou nerozporoval skutočnosti, ktoré sú namietané v odvolaní. Taktiež dal do pozornosti odvolaciemu súdu aktuálny rozsudok OS Trnava zo dňa 27.06.2019 č. k. 11Csp/134/2016-343 v zmysle ktorého v konaní tak bolo možné mať za preukázané, že o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovanej mal

správca vedomosť najskôr dňa 26.05.2014, kedy žalovanej adresoval list, kde uviedol, že správcovi nie je známa žiadna skutočnosť, ktorá by oprávňovala banku k zvýšeniu úroku. Súd tiež konštatoval, že na veci nič nemení fakt, že ide o inú zmluvu, pretože správca mal nevyhnutne vedomosť o bezdôvodnom obohatení aj v prípade iných úverov, keďže uzavrel viaceré obdobné zmluvy. Žalobca tiež nebol schopný zaujať kvalifikované stanovisko ani k odvolaciemu dôvodu spočívajúcemu vo vadách uznesenia, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej. V ňom žalovaný namietal, že súd pri vydaní uznesenia dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a dopustil sa neprávneho právneho posúdenia.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenými stranami (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C. s. p.) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f, h) C. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 C. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p. á contrario) a dospel k záveru, že odvolacie námietky sporových strán napíňajú odvolacie dôvody do tej miery, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Predmetom konania je nárok žalobcu, zastupujúceho a konajúceho vo vlastnom mene na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome súpisné číslo 657 na ulici Špačinská cesta 2 - 10 v Trnave voči žalovanému o zaplatenie 3.955,54 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.203,57 eura od 24.06.2016 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 751,97 eura od 28.06.2018 do zaplatenia z dôvodu bezdôvodného obohatenia. Bezdôvodné obohatenie žalovaného podľa žalobcu spočívalo v majetkovom prospechu získanom bez právneho dôvodu, resp. na základe plnenia z neplatného právneho úkonu, keď sa žalovaný zvýšením úrokovej sadzby z 0,90 % na 2,50 % p. a. od 01.07.2011 bezdôvodne obohatil o rozdiel medzi sumou, ktorý by žalobcovia zaplatili na úrokoch bez zvýšenia úrokového rozpätia a teda aj revizibilnej úrokovej sadzby, pôvodne sumou 1.778,78 eura a sumou, ktorú žalobcovia žalovanému skutočne zaplatili po jej zvýšení, teda sumou 4.982,35 eura do 15.06.2016 - vo výške 3.203,57 eura. Súd prvej inštancie uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 05.09.2018 pripustil zmenu žaloby jej rozšírením aj za obdobie od 16.06.2016 do 20.07.2018 o sumu 751,97 eura, teda spolu na sumu 3.955,54 eura s príslušenstvom tak, ako je uvedené vyššie.

12. Predmetom odvolacieho prieskumu, vzhľadom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu strán sporu je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým žalobe vyhovel v časti 2.083,91 eura s príslušenstvom a vo zvyšku žalobu zamietol z dôvodu čiastočného premlčania, keď podľa súdu prvej inštancie žalobou uplatnený nárok je v časti od 01.07.2011 do 20.06.2013 premlčaný z dôvodu uplynutia trojročnej objektívnej premlčacej lehoty a po nesporovaní prepočtu výšky anuit žalovaným mal súd za to, že žalobca plnil z dôvodu neplatnej časti zmluvy v bode 5.5, ktorá bola posúdená ako neprijateľná zmluvná podmienka a preto neplatná. Obohatenie žalovaného podľa súdu prvej inštancie spočíva za obdobie od 22.07.2013 do 20.05.2016 v sume 1.383,89 eura, za obdobie od 20.06.2016 do 20.07.2018 v sume 700,02 eura. Celkovo tak obohatenie žalovaného spočíva za žalované obdobie v sume 2.083,91 eura, ktorú istinu súd uložil žalovanému vydať žalobcovi a v prevyšujúcej časti uplatneného nároku žalobu ako nedôvodnú pre premlčanie zamietol.

13. Z obsahu preskúmaného spisu odvolací súd zistil, že dňa 09.05.2007 uzavrel právny predchodca žalovaného - banka Dexia banka Slovensko a. s. so žalobcom ako klientom (správcom bytového domu) Zmluvu o termínovanom úvere č. 06/030/07 (v ďalšom texte „úverová zmluva“), ktorou sa banka zaviazala poskytnúť klientovi úver vo výške 1.000.000,- Sk (33,193,92 eura) na účel: obnova bytového domu a odstránenie systémových porúch bytového domu Špačinská cesta 2-10, 917 01 Trnava. Dátum prvého čerpania úveru bol dohodnutý najneskôr do 30.09.2007 so splatnosťou (amortizáciou) úveru dňa 08.05.2022. Úroková sadzba bola dohodnutá ako revizibilná. Podľa definície pojmu revizibilná úroková sadzba, uvedenej v čl. 1 úverovej zmluvy, takáto úroková sadzba znamená úrokovú sadzbu dohodnutú medzi bankou a klientom, ktorá je súčtom základnej sadzby a úrokového rozpätia. Táto sadzba sa mení podľa pravidiel stanovených v bodoch 5.4, 5.5, a 5.6 úverovej zmluvy. Základná sadzba uvedená v úverovej zmluve je hodnota 6 mesačného BRIBOR (podľa definície uvedenej v čl. 1 úverovej zmluvy je to aktuálna úroková sadzba vyhlasovaná spoločnosťou Telerate Limited alebo jej právnym nástupcom, zobrazovaná na stránke Reuters“NBSK07“ alebo na inej relevantnej stránke v obchodný deň, v hodnote

fixácie tejto úrokovej sadzby), úrokové rozpätie je 0,9% ročne. Celková revizibilná úroková sadzba tak bola dohodnutá ako hodnota 6 mesačného BRIBOR + úrokové rozpätie 0,9 % p.a. Dodatkom č. 2 zo dňa 31.07.2008 sa strany dohodli na navýšení úveru na 1.466,245,86 Sk (48.670,45 eura), pričom frekvencia splácania bola dohodnutá v anuitných mesačných splátkach vo výške 12.171,- Sk (404,00 eur) k 20. dňu v mesiaci. Podľa bodu 5.5 úverovej zmluvy „banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu písomne v primeranej lehote oznámi klientovi.“ Z oznámenia právneho predchodcu žalovaného o zvýšení úrokového rozpätia zo dňa 08.06.2011 vyplýva, že na základe predchádzajúcich spoločných rokovaní k problematike zvýšenia úrokového rozpätia podľa bodu 5.5 úverových zmlúv č.... 06/030/07... banka oznamuje, že dňom 1.7.2011 sa mení úrokové rozpätie predmetných úverov na 2,50 % p. a.. Celková úroková sadzba bude predstavovať hodnotu 6 mesačného EURIBORU + 2,50 % p. a..

14. Súd prvej inštancie posúdil vzťah založený úverovou zmluvou za spotrebiteľský a následne dojednanie v bode 5.5 úverovej zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto neplatnú z dôvodu, že neumožňuje spotrebiteľom predpokladať obsah zmien úrokovej sadzby, ktoré môžu nastať v budúcnosti pre neurčitost' pojmu „miera rizika klienta“, ktorý nie je nikde v zmluve vysvetlený a špecifikovaný, pričom predmetné ustanovenie totožného znenia posúdil za neprijateľné aj Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 7Co/13/2018 zo dňa 18.04.2018. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovaným súd ustálil, že dvojročná subjektívna premlčacia lehota žalobcovi začala plynúť dorúčením odpovede NBS zo dňa 28.04.2016 do dispozičnej sféry správcu dňa 02.05.2016 a objektívna trojročná lehota plynula pri jednotlivých splátkach samostatne dňom ich uskutočnenia.

15. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúcemu, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec aj nesprávne právne posúdil.

16. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J. Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár, Praha : C.H.Beck, 2016 str. 1241).

17. Nesprávne právne posúdenie veci ako odvolací dôvod je naplnený v prípade, keď na zistený skutkový stav súd

- a) neaplikoval príslušnú právnu normu (t.j. úplne opomenul aplikovať príslušnú právnu normu),
- b) aplikoval nesprávnu právnu normu (t.j. namiesto príslušnej právnej normy aplikoval normu inú),
- c) obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo
- d) správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J. Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár, Praha : C.H.Beck, 2016 str. 1241).

18. Obe sporové strany v odvolaní namietali, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil premlčanie nároku. Podľa žalobcu je v dôsledku úmyselného konania žalovaného vedúceho k bezdôvodnému obohateniu potrebná aplikácia desaťročnej premlčacej lehoty, pričom žalovaným vznesenú námietku premlčania je potrebné považovať za vznesenú v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný namietal nesprávne posúdenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, namietal posúdenie predmetnej veci ako spotrebiteľského sporu, pričom poukázal na individuálne dojednávanie podmienok pre uzatvárané úvery, čl. 5.5. úverovej zmluvy tak nemôže byť neprijateľnou podmienkou a napadol aj právoplatné uznesenie zo dňa 16.01.2019, č.k. 22C/78/2017-350, predchádzajúce vydaniu odvolaním napadnutého rozhodnutia, ako vadné.

19. K jednotlivým odvolacím námietkam sporových strán odvolací súd uvádza nasledovné:

20. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

21. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

22. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

23. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

24. Z citovaného ustanovenia § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že žalobca si mohol svoj nárok na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia uplatniť v subjektívnej dvojročnej premlčacej lehote, ktorá plynie v rámci objektívnej trojročnej resp. desaťročnej lehoty. Subjektívna premlčacia lehota začína plynúť od nadobudnutia vedomosti oprávneného - o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že pre určenie začiatku subjektívnej dvojročnej lehoty sa vyžaduje skutočná (preukázaná) vedomosť oprávneného; nepostačuje, že mal možnosť sa potrebné skutočnosti dozvedieť už skôr (Najvyšší súd ČR, sp. zn. 30 Cdo/2758/2006). Objektívna premlčacia lehota začína plynúť odo dňa, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Pokiaľ márne uplynula aspoň jedna z uvedených premlčacích lehôt a druhou stranou je vznesená námietka premlčania, nemožno oprávnenému právo na vydanie bezdôvodného obohatenia priznať. Z uvedeného vyplýva že žalobca ako oprávnený subjekt si mohol uplatniť právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia najneskôr v posledný deň objektívnej premlčacej lehoty, zároveň sa však uplatnenie vyžaduje aj najneskôr v posledný deň subjektívnej premlčacej lehoty. K vzťahu subjektívnej a objektívnej premlčacej lehoty je potrebné dodať, že subjektívna premlčacia lehota môže začať plynúť kedykoľvek počas plynutia objektívnej premlčacej lehoty, objektívna premlčacia lehota však žiadnym spôsobom nepredlžuje subjektívnu. Obe premlčacie lehoty sú rovnocenné, na premlčanie práva stačí uplynutie ktorejkoľvek z nich.

25. Súd prvej inštancie správne v bode 39 rozsudku všeobecne konštatoval spôsob plynutia premlčacích lehôt, vzťah objektívnej a subjektívnej lehoty i začiatok ich plynutia vo všeobecnosti, citované ustanovenia § 107 a 103 Občianskeho zákonníka však nesprávne aplikoval po tom, čo nesprávne vyhodnotil skutočnosti zistené z vykonaných dôkazov.

26. Žalovaný v konaní preukázal odovzdanie oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia zo dňa 08.06.2011 na poštovú prepravu, žalobca sa v žalobe odvolával na uvedené oznámenie a jeho doručenie nerozporoval, bolo by možné preto predpokladať, že uvedené oznámenie mu bolo riadne doručené, a na základe oznámenia v tom čase akceptoval následné zvýšenie úrokového rozpätia. Najbližšia splátka, v rámci ktorej malo byť uplatnené zvýšené úrokové rozpätie mala preto byť uhradená 20.07.2011 a už vtedy mal žalobca zistiť, ako správca, ktorý si plní svoje povinnosti v súlade so zmluvou o výkone správy s odbornou starostlivosťou, že úhradou uvedenej splátky vzniklo bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Z oznámenia navyše vyplýva, že zvýšeniu úrokového rozpätia mali predchádzať spoločné rokovania zmluvných strán, teda žalobca mal úhradu upravenej splátky očakávať. Z výsluchu svedkov však vyplynulo, že uvedenej skutočnosti žalobca pozornosť nevenoval, z vykonaného dokazovania nevyplýva bezpečné preukázanie jeho skutočnej vedomosti o úhrade upravenej splátky už 20.7.2011, preto začiatok plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty (s poukazom na ustálenú judikatúru) k uvedenému dátumu nie je možné viazať. Z výsluchu svedkov Ing. T. a Ing. W. vyplynulo, že žalobca mal vedomosť o zvýšenom úrokovom rozpätí už v roku 2014, teda skôr ako dorúčením odpovede NBS dňa 02.05.2016, od ktorého dňa súd prvej inštancie určil počiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Z výsluchu svedka Ing. T. navyše vyplynulo, že žalobca so žalovaným komunikoval o úprave úrokového rozpätia aj v júni 2014 (list z 24.06.2014), žalovaný poukazyval na list zo dňa 26.05.2014, v ktorom žalobca konštatuje, že mu je známa zmena úrokového rozpätia. Súd prvej inštancie tak začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty neustálil správne, vyhodnotenie začiatku plynutia subjektívnej

premlčacej lehoty súdom prvej inštancie nekorešponduje so skutkovým stavom vyplývajúcim z obsahu preskúmaného spisu, jeho ustálenie bolo predčasné. Je však nepochybné, že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty nastalo skôr, ako ustálil súd prvej inštancie, žalobca mal vedomosť o zvýšení úrokového rozpätia skôr ako 02.05.2016. Z výsluchu svedka Ing. T. tiež vyplynulo, že žalobca následne po jeho upozornení preveril aj úvery týkajúce sa iných bytových domov. Súd prvej inštancie týmto skutočnostiam nevenoval náležitú pozornosť, v dôsledku čoho začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty ustálil predčasne a nesprávne.

27. Výsledky dokazovania súdom prvej inštancie nenasvedčujú dôvodnosti žalobcom uplatnenej námietky o potrebe aplikovať desaťročnú premlčaciu dobu. Dôkazné bremeno na preukázanie toho, že v čase, kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na úkor žalobcu, zaťažuje žalobcu. V konaní nebolo ničím preukázané, že by sa žalovaný na úkor žalobcu obohacoval úmyselne. Dôvodom tvrdeného vzniku bezdôvodného obohatenia žalovaného bola úverová zmluva uzavretá medzi stranami a to jej dojednanie v bode 5.5, v zmysle ktorého má banka právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade ak dôjde k zmene jej finančných nákladov alebo k zmene miery rizika klienta. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve a takúto zmenu písomne v primeranej lehote oznámi klientovi. Z uvedeného však nie je možné konštatovať, že žalovaný mal úmysel sa obohatiť na úkor žalobcu. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia len všeobecné tvrdenia, ale je nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia úverovej zmluvy preukázať, že žalovaný v čase uzavretia úverovej zmluvy a prijatia plnenia na základe úverovej zmluvy vedel alebo bol aspoň uzrozumený, že sa bezdôvodne obohacuje. Postup žalovaného v preskúmanej veci nebol svojvoľný, vychádzal z úverovej zmluvy, pričom žalobca vedel, že predmetný úver nie je úročený pevne stanovenou, fixnou výškou úrokovej sadzby, ale že táto sa môže v priebehu úverového vzťahu meniť. Zmenu úrokovej sadzby predpokladala aj smernica Rady 93/13/EHS. Takže nie je možné konštatovať, že by žalovaný vedomie a zámerne do zmluvy zakotvil ustanovenie, z ktorého by bolo možné vyvodit' jeho úmysel v budúcnosti sa bezdôvodne obohatiť.

28. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s tou námietkou žalobcu, že námietka premlčania bola vznesená v rozpore s dobrými mravmi.

29. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

30. Citované ustanovenie dáva súdu možnosť posúdiť, či výkon subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, že tomu tak nie je, požadovanú ochranu odoprie. V prípade vznesenia námietky premlčania, ktoré účastníkovi priznáva priamo právny predpis, prichádza do úvahy aplikácia tohto ustanovenia len vo výnimočných prípadoch, pričom v preskúmanej veci nejde o vec výnimočnú. V tejto súvislosti odvolací súd opäť dáva do pozornosti, že žalobca konal ako správca bytového domu, povinnosťou ktorého je hospodáriť s majetkom vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome s odbornou starostlivosťou v súlade s podmienkami zmluvy o výkone správy. Je preto dôvodné od žalobcu vyžadovať, aby sledoval všeobecne známe zákonné lehoty na včasné uplatnenie nároku. Z uvedených dôvodov nebolo možné dospieť k záveru, že by žalovaným uplatnená námietka premlčania bola v rozpore s dobrými mravmi.

31. Odvolací súd dáva žalovanému za pravdu aj vo vzťahu k bodu 5.5. zmluvy o termínovanom úvere, ustanovenie ktorého súd prvej inštancie posúdil ako absolútne neplatné, pretože sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd prvej inštancie sa nevyrovnal s tvrdením žalovaného, podporeným výsluchom svedka O., že podmienky úverovej zmluvy boli so žalobcom dojednané individuálne ako s veľkým korporátnym klientom. Súd prvej inštancie vo svojom závere o neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky odkázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/13/2018 zo dňa 18.04.2018, ktorý však vychádzal z iných skutkových okolností ako preskúmaná vec.

32. Z napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je preskúmateľné akým matematickým výpočtom dospel súd k sume bezdôvodného obohatenia, ktorú uložil vydať žalobcovi (odsek 41 napadnutého rozsudku). Súd prvej inštancie tu konštatuje, že žalovaný nesporoval prepočet výšky anuit, táto konštatácia sa nezakladá na pravde, pretože z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný v priebehu konania namietal nejasnosť výpočtu. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by súd prvej inštancie

skúmal jednotlivé anuitné splátky, ich rozčlenenie na istinu a úroky, nie je teda možné ustáliť ako dospel práve k tej sume bezdôvodného obohatenia, ktorú pojal do svojho rozhodnutia.

33. K ďalšej odvolacej námietke žalovaného - uzneseniu súdu prvej inštancie č. k. 22C/78/2017-350 zo dňa 16.01.2019 odvolací súd uvádza, že nie je názoru, že vada uznesenia označená žalovaným je takého charakteru, že by mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolaciemu súdu je pritom známa judikatúra Ústavného súdu SR (II. ÚS 302/2019-44 z 20.02.2019, I. ÚS 428/2019) aj Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 3Cdo 193/2014 zo 6. júna 2016). Túto námietku preto odvolací súd vzhľadom k preskúmvanej veci a dôvodom svojho rozhodnutia považuje za nerelevantnú.

34. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie trpí jednak vadami v skutkových zisteniach súdu, jednak nesprávnym právnym posúdením veci, postupom podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p. preto napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd prvej inštancie vec opätovne preskúma, predovšetkým ustáli začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, ustáli pri ktorých splátkach prichádza do úvahy premlčanie a pri ktorých nie (premlčanie nastáva pri každej splátke zvlášť) a následne je potrebné ustáliť výšku jednotlivých splátok - najmä akú časť splátky predstavoval namietaný zvýšený úrok, teda je potrebné vecne nárok preskúmať pričom sa vyrovná jednak s tvrdeniami sporových strán a opätovne vyhodnotí svedecké výpovede vo vzťahu jednak k vedomosti žalobcu o vzniku bezdôvodného obohatenia (kedy preukázateľne zistil vznik bezdôvodného obohatenia), jednak k dojednaniu podmienok úverovej zmluvy zmluvnými stranami. Vykonané dokazovanie komplexne vyhodnotí, následne vo veci opätovne rozhodne a svoje rozhodnutie náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p. odôvodní. V novom rozhodnutí rozhodne i o nároku na náhradu trov konania, vrátane odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C. s. p.).

35. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednomyseľne (§ 393 ods. 2 C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).